

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 3-1906)

Originalt emne

Arbejderforhold

Arbejderforhold/Arbejderforhold i Almindelighed

Foreninger

Foreninger/Fagforeninger

Foreninger/Haandværksmesterforeninger

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 7. juni 1906](#)
- 2) [Byrådsmødet den 19. september 1906](#)
- 3) [Byrådsmødet den 27. september 1906](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 7. juni 1906 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 3-1906)

Der forelaa fra Skoleudvalget Oversigt over Udgifterne til Skolevæsnet for Aaret 1905/06 med Indstilling om Efterbevilling af Overskridelserne, ialt 1728 Kr. 39 Øre.

Sagen gik til 2den Behandling.

Uddrag fra byrådsmødet den 19. september 1906 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

Fra Vandværksudvalget forelaa Indstilling om Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for Vandværket for 1905-06.

Samuelson skulde, idet han indstillede de skete Overskridelser til Byraadets Approbation, bemærke, at Vandforbruget ikke blot i dets Helhed men ogsaa pr. Individ var i stærk Stigning.

Vandet fra Vandværket maatte efter de foretagne bakteriologiske Undersøgelser siges at være fortræffeligt, og stod fuldt paa Højde med Københavns. Naar Indtægten af Husledninger og Ekstrahaner var bleven noget mindre end budgetteret, opvejedes det ved Mer Indtægten af Vandforbruget til Husholdning efter Maaler: Over

skridelsen paa 3,491 Kr. til Hovedledninger var fremkommet derved, at Raadet, efterat Budgettet var lagt, vedtog at lægge en Vandledning op til Christiansbjerg. De øvrige Overskridelser var ikke af væsentlig Betydning. Alt i alt udviste Regnskabet 5,905 Kr. mere i Overskud end beregnet. Overskudet var nemlig anslaaet, til 44,035 Kr., men blev i Virkeligheden 49,940 Kr.

Sagen gik til 2den Behandling.

9. Det fra Andelsforeningernes Sanatorieforening foreliggende Andragende om Tilskud henlagdes 10. Fra Politimesteren forelaa følgende Skrivelse:

"Jeg undlader ikke tjenstligst at henlede det ærede Byraads Opmærksomhed paa, at det, naar det nye Thing- og Arresthus bliver taget i Brug, og Arrestforvareren samtidig hermed faar Bolig i dette, bliver nødvendigt, at Detentionslokalerne paa Raadhuset omlægges og omforandres paa en saadan Maade, at de komme i nærmere Forbindelse med Politistationen, idet det absolut nødvendigt jævnlig Tilsyn med de i Lokalerne anbragte Personer ikke kan udføres fra Politistationen, naar denne er fjærnet saa langt, som Tilfældet nu er, fra Detentionslokalerne, og tillader jeg mig derfor at foreslaa, at det snarest muligt overdrages en bygningskyndig Mand efter Konference med vedkommende Byraadsudvalg og mig at fremkomme med fornødent Forslag. "

J. C. Petersen skulde paa Udvalgets Vegne udtale, at dette, forinden det tog Stilling til Sagen, ønskede at høre Byraadets Mening om, hvorledes Raad- og Arresthuset i sin Helhed skulde udnyttes, og da først og fremmest om Arresterne skulde nedlægges, eller om det var nødvendigt at de bibeholdtes. Han skulde samtidig gøre opmærksom paa, at

naar Arrestforvareren i næste Maaned flyttede til det ny Thing- og Arresthus, maatte der antages en Mand, der kunde bo i og have Opsyn med Raadhuset. Der var jo imidlertid den Mulighed, at man kunde anvise Byraadsbudet Bolig der, men han kunde selvfølgelig ikke have Opsyn med Arresterne, hvis disse bibeholdtes.

Vestesen fandt det rigtigt, at Spørgsmaalet om Anvendelse af Raadhuset blev drøftet i et Udvalg. Han var unægtelig gaaet ud fra, at Arresterne kunde nedlægges, og han vilde meget beklage, hvis Arresthuset skulde blive staaende uforandret. Han var gaaet ud fra, at der i dette kunde være blevet Kontorer for Stadsingeniøren, hvis nuværende Kontor var ganske utilstrækkeligt. Han vilde foreslaa, at man lod Udvalget undersøge, hvorledes Kontorer til Stadsingeniøren kunde indrettes i den ommeldte Bygning, og eventuelt lade en Arkitekt fremkomme med Planer hertil.

Formanden paapegede, at Lov af 1. April 1905 om Ændringer i Straffelovgivningen, hvorved Adgangen til at afsone Bøder paa Vand og Brød var bleven ophævet, utvivlsomt vilde bevirke, at Fængselsdagens Antal vilde blive 4 Gange større end man havde kunnet forudse, da det ny Arresthus blev projekteret. Han kunde derfor tænke sig den Mulighed, at man desværre kunde blive nødt til at bibeholde det gamle Arresthus, der jo ikke var nogen Pryd for Byen. Iøvrigt skulde han erindre om, at Statskassen i Følge den nævnte Lov var forpligtet til at afholde de Udgifter, der maatte paaføres et Arresthus ved dets Indretning i Overensstemmelse med Loven, og Udvalget kunde maaske gaa den Vej at henvende sig til Ministeriet med Forespørgsel om, hvorvidt Statskassen vilde bekoste en eventuel nødvendig Udvidelse af det ny Arresthus. Driften af eet Arresthus vilde sikkert være billigere end 2, saa ogsaa af den Grund vilde det være heldigt, om man blev af med det gamle. Han skulde henlede Opmærksomheden paa, at der muligvis kunde indrettes Kontorer til Stadsingeniøren i den store Sal paa 1. Sal i Raadhuset. Ganske vist havde man overfor Amsraadet paataget sig en Forpligtelse til at vedligeholde denne, men anden Etage i det ny Thinghus var jo foreløbig disponibel, og i denne kunde man eventuelt sætte et Lokale i Stand i Stedet for Salen i Raadhuset.

Lottrup var paa det rene med, at der maatte skaffes Stadsingeniøren bedre Kontorer, men han nærede den Opfattelse, at det vilde blive betydelig billigere at leje Lokaler til ham ude i Byen end at bekoste en Ombygning af Arresthuset. Allerbedst vilde det være, om Arrestbygningen helt kunde nedrives, saa at Raadhuset kunde komme til at ligge frit. Han vilde fraraade en Henvendelse til Ministeriet; spurgte man dette, vilde det naturligvis

forlange, at de gamle Arrester skulde bibeholdes ; man maatte erindre, at man i det ny Arresthus havde indrettet de Rum, som de vedkommende Myndigheder havde forlangt.

Jakob Jensen vilde tilraade, at man foreløbig saa Tiden an. De gamle Arrester kunde af Politiet benyttes til Detentionslokaler.

Sabroe maatte meget beklage, om det virkelig skulde blive nødvendigt af Hensyn til de omtalte Ændringer i Straffelovgivningen at bibeholde de gamle Arrester. Ved den nævnte Lov var Adgangen til at afsone Bøder med Fængsel paa Vand og Brød - som sagt - blevet ophævet, en Bestemmelse, der i første Række vilde gaa ud over Smaafolk, som ikke var i Stand til at betale de idømte Bøder. Han skulde tillade sig at henstille til Politimesteren, at han ikke benyttede Loven i sin yderste Strenghed, men idømte noget mindre Bøder. Man maatte erindre, at her ikke var Tale om Forbrydere, men om Folk, som var kommen i Konflikt med en eller anden af Politivedtægtens mange Bestemmelser, og som meget vel kunde slippe for Straf, uden at Samfundet derved vilde lide nogen Skade. En Henstilling til Justitsministeriet vilde han meget nødtigt være med til; en saadan vilde ligesom understrege, at man ønskede det oftnævnte reaktionære Tillæg til Straffeloven gennemført saa strængt som muligt, en Opfattelse som sikkert ikke var almindelig i Byraadet. Naar man ikke havde de omtalte Arrestlokaler, kunde man heller ikke bruge dem.

Nørgaard skulde overfor Hr. Lottrup indrømme, at det maaske kunde være meget kønt, hvis Raadhuset kunde komme til at ligge frit, men det var en Sag som man vist foreløbig ikke kunde magte. Han vilde meget være imod at gaa for hastigt til Værks; efter Udtalelser fra Politimesteren var der Udsgit til, at det ny Arresthus ikke vilde vise sig tilstrækkeligt, derfor vilde det være økonomisk rigtigt foreløbig at beholde det gamle. Naar det var omtalt, at man i Stedet for den nuværende Raadhussal kunde anvende

2. Etage i det ny Thinghus, skulde han minde om, at denne oprindelig var tænkt anvendt til Landsretten, og da man jo endnu ikke behøvede at opgive ethvert Haab om at faa den hertil, forekom det ham, at man ikke foreløbig burde tage anden Bestemmelse med Hensyn til denne Etages Benyttelse. En større Sal skyldte man ikke blot Amsraadet, men ogsaa Byens Befolkning at have; til Stadsingeniøren kunde man jo leje Lokaler i Byen, disse behøvede ikke at være særlig store, naar blot de var nogenlunde centralt beliggende. Han delte ikke den foregaaende Talers Frygt for at henvende sig til Ministeriet, som af Formanden foreslaaet. En saadan Henvendelse maatte snarere, naar Staten skulde afholde Udgifterne ved Udvidelse af Arresterne, virke i den Retning, at Embedsmændene,

Statens Repræsentanter, sørgede for ikke at anvende Arresterne mere end højst nødvendigt.

Mikael Johansen forekom det, at man fik Indtryk af, at man havde bygget det nye Thing- og Arresthus noget for knebent, naar det nu hed sig, at Arresthuset allerede inden det var taget i Brug var for lille. Han vilde i høj Grad beklage, om man virkelig skulde blive nødt til midt inde i Byen at have liggende en Bygning som Arresthuset omtrent den grimme, der fandtes her.

J. C. Petersen gjorde gældende, at Omforandringen af Arresthuset ikke var saa kostbar en Historie, som man troede. Der kunde forholdsvis let i en Etage af denne indrettes 8 gode Værelser til Kontorer for Stadsingeniøren, og i Loftsetagen Arkiv for ham. Indgangen til Kontorerne kunde blive fra Mejlgade. Stadsingeniøren kunde i hvert Tilfælde paa ingen Maade nøjes med Raadhussalen. Naar Murene om Fængselsgaarden blev nedrevne, og der blev sat ordentlige Vinduer i Arresthuset, vilde det slet ikke blive saa grimt.

Det lod nu imidlertid, som om den overvejende Stemning var for at bibeholde Arresterne i deres gamle Skikkelse.

Sagen henvistes til et Udvalg bestaaende af Formanden samt af Medlemmerne af Udvalget for Bygninger og Inventar.

Uddrag fra byrådsmødet den 27. september 1906 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 3-1906)

Til 2. Behandling forelaa Indstillinger fra de vedkommende Udvalg om Efterbevilling af Overskridelserne i Regnskaberne for 1905-06 for Vej- og Kloakvæsenet og Vandværket. Efterbevilgedes.

10. Efter derom fra Bagersvendenes Fagforening og Aarhus Bagerforening indkommet Andragende vedtoges det at gøre Indstilling til Indenrigsministeriet om, at Bestemmelserne i § 51 i Lov af

6. April d. A. om Arbejde i Brød- og Kagebagerier samt Konditorier angaaende samlet Arbejdsfrihed for de vedkommende Arbejdere, i Henhold til Lovens § 6 maa komme til

Anvendelse ogsaa for Aarhus Kommunes Vedkommende.

